Madrigalul scrutează orizontul

(Grigore Constantinescu – 10 noiembrie 2012)

Concertul Corului național de cameră Madrigal la Ateneul Român propunea, printr-un afiș arătos, sugerând un pergament din vechime, o idee întotdeauna interesantă pentru românii aflători, prin geografie și istorie, la interferența culturilor sau civilizațiilor europene, între Orient și Occident.

Cu jumătatea veacului de existență, Madrigalul are certitudini pe scara timpului, între Bizantin, Renaștere și Contemporan, ca modalitate de orientare interpretativă și repertorială. Interesant deci de văzut cum, în actualitate, ilustra corală camerală de faimă internațională își reformulează orientările, așa cum indică afișul. Din acest punct de vedere, ce am ascultat cântat de Madrigal reprezenta un spațiu stilistic incert, „dincolo" de clasicitatea Occidentului și luminozitatea Orientului. Vecinătatea cu ce au oferit oaspeții, Ansamblul vocal-instrumental de Muzică Veche, nu rimează cu un posibil repertoriu reînnoit prin creații antonpannești, poate și cantemiriene, măcar așa cum le știm, cei de azi. Am moștenit de la Anton Pann piese „noi" pentru un posibil repertoriu al Madrigalului? Poate, dacă amintim „Bordeiaș bordei bordei", cântecul „Nevasta bătută" prelucrat de Brăiloiu, „Din sânul maicii mele", din care a rodit mai apoi „Deșteaptă-te române" sau „Tatăl nostru", cântare ortodoxă ce se aude pretutindeni, în spațiile de cult ortodox românesc. Sunt tot atâtea modele de cântare în epocă, depărtate însă de repertoriul de divertisment oriental, cu ecouri de tabulhanea, meterhanea sau manea, sugestii prelucrate pentru formație de cvartet de către ansamblul care a dialogat cu corala.

În privința serii muzicale de miercuri, la Ateneu, este de gândit asupra prezenței celor cărora să li se îngăduie a fi parteneri de scenă cu Madrigalul. Avem îndoieli față de producția Ansamblului vocal-instrumental de Muzică Veche condus de Constatin Răileanu, ce invada spațiul cupolat al sălii cu sonorități a căror amplitudine se datorează microfoanelor. Răspunsurile coralei camerale Madrigal, dirijată de Voicu Popescu, aparțineau unor cu totul alte spații și rezonanțe. Ca șă-și explice intențiile, autorii proiectului au invitat doi actori, Rodica Mandache și Pavel Bartoș, instruiți să pledeze pentru spiritualitate și sentimente naționale cu argumente puțin originale și convingătoare.

De câte ori revine pe scenă Madrigalul, îi căutăm prezența, realizările și realitățile, cunoscând adevărul dintâi, tăinuit în sipetul cu comori ale primului său timp de existență, numit de Marin Constantin „Visul". Efortul artiștilor ce-i urmează azi este vizibil, dar credem că se află încă la punctul de unde soarele de-abia începe să lumineze orizontul.